

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

Echt Kerstfeest maakt tot Godlover

.....'en loofde God'.....

Lukas 2:28m

Er is een mens in de tempel te Jeruzalem. Hij staat bij het altaar. Zijn naam is Simeon. Of hij oud is en grijs, een eerbiedige grijsaard dus – ik weet het niet. Dit weet ik: hij zingt het 'Te Deum Laudamus' – 'Wij loven u, o God, wij prijzen Uwe Naam'. Dat is verbazingwekkend. Want zingen was onder het Oude Testament het privilege van de Levieten, van het tempelkoor. Nimmer heeft een ambtelooze burger Gode lofgezongen in de tempel. Als Simeon zingt dan is hier Nieuwtestamentische doorbraak. In de kerk, in het Nieuwtestamentische huis van de Heere, zingt een gemeente Gode lof, en dat is nog maar het begin. Het gaat toe naar de schare, die niemand tellen kan; naar de zangers aan de glazen zee, die Johannes op Patmos heeft zien staan voor de troon van God en voor het Lam, Gode zal eeuwig lofgezongen worden.

God loven en prijzen was het grote scheppingsdoel. O wat hebben de eerste mensen, in het paradijs, in de staat der rechtheid, God hun Schepper grootgemaakt. Dat was hun lust en hun leven. Door de val is het totaal anders geworden. We hebben er geen lust en geen zin meer in. We hebben een gesloten mond, een geboeide tong. We zijn ertoe onbekwaam geworden. Graag willen we dat wij geloofd en geprezen worden. Ons vlees begeert onze grootmaking. Hoe zit dat dan bij Simeon? Is het geen Adamskind. Vormt hij een gunstige uitzondering? Wel – als er een diepte van zijn verlorenheid gespeeld heeft dan wel Simeon. Om die oorzaak verwacht hij al zijn zaligheid van.... een kind, van het Kind. Dat Kind is voor hem geen ergernis meer.

U dient er heel goed acht op te geven op welk moment Simeon Gode gaat lofzingen. Dat is wanneer hij het Kind

in de armen heeft. Hij is door de Geest in de tempel gekomen. God had hem toegezegd dat hij in zijn leven Christus zou zien. Sindsdien was er heilige concentratie gekomen. Op een dag werd hij als getrokken naar tempel. Dan ziet hij daar een ouderpaar met een kind staan bij het altaar, offerende een paar duiven. Op dit ogenblik getuigt de Heilige Geest in hem: dat Kind is de Christus des Heeren, de Beloofde.

Nu ga ik het Griekse woord anders vertalen, en – ik dacht – terecht. Er staat: 'hij nam'. Het is correcter om te vertalen: 'hij nam in ontvangst'. Ik kan mij ook niet indenken dat een moeder zomaar haar kind door een vreemde uit haar armen laat nemen. Simeon staat voor Maria. Zijn handen gaan open, de palmen worden naar boven gekeerd. Hij steekt zijn handen uit; zijn armen krommen zich, en dan legt Maria het Kind in die armen. Beter gezegd: dan legt God Zijn Zoon, Zijn eniggeborene in de open armen. Simeon neemt in ontvangst van Zijn God Gods zaligheid. Dat, dat is het ogenblik waarop Simeon God gaat loven. Zijn mond breekt open en hij zingt Gode lof.

Weet u – als het Kind tussen God en de mens is, dan heeft God die mens weer en die mens heeft God weer. Het Kind is Gods zaligheid, de zaligheid van God afkomende wordt gegeven. Door het Kind is de breuk hersteld, de scheiding opgeheven. God heeft Zijn schepsel terug, en het schepsel zijn God, en als vanzelf gaat het schepsel dan weer beantwoorden aan het scheppingsdoel: God loven en prijzen.

Nu is het Kind van Bethlehem geen Kind meer. Het Kind is Man geworden. Ja – Man van smarten. Hij heeft de zaligheid verworven, in de weg van bloedstotring en kruisdood. Verder nog. Hij is opgevaren ten hemel om van daaruit door Zijn Geest de zaligheid te schenken. Die zalig-

heid zijn Zijn verworven weldaden en dat is Hij Zelf.

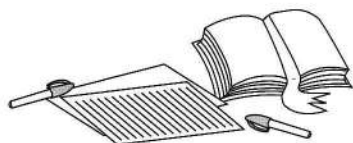
Dit ene is noodzakelijk voor ieder: Christus er tussen, Christus tussen u en God, tussen God en u. Meer hoeft niet en met minder kunt u niet toe. Want als Christus er niet tussen is, dan is er Gods toorn, Gods vloek, het oordeel, eeuwige rampzaligheid.

Zeg het nu eens: gaan de handen open? Worden ze uitgestoken? Worden ze bedelaarshanden? Want alleen zo kan God Zijn zaligheid aan u kwijt. Ik zeg u: zo maar, om niet, uit genade alleen, vanwege eeuwig welbehagen. Let u er terdege op: dus zelfs niet op grond van bedelaarshanden. Dit is slechts de weg waarin en niet op de grond waarop.

U zegt: een mens moet wedergeboren worden, moet bekeerd worden, moet eerst onder Gods recht doorgaan. Een ding is nodig voor uw zaligheid: dat u weer Godlover wordt, en dat wordt u alleen in de weg van echt Kerstfeest.

Zeg het eens: waar klemmen zich uw handen aan vast? Aan de mammon, aan de dingen van beneden, aan kerstromantiek, aan gemaakte kerstsfeer, aan eigengerechtigheid, aan rechtzinnigheid? Weet u – die handen van ons zijn van nature niet open, de palmen zijn niet naar boven. We hebben altijd iets vast, en dan kan de Heere niets aan ons kwijt. O wat zijn we dan toch arm, nameloos arm. Wordt u niet jaloers, niet heilig jaloers op Simeon? Blijf echter niet bij hem staan. Hij is alleen maar handwijzer. Dat is zijn functie op het heilig blad. Hij wijst heen naar het Kind. Dat is de Beloofde. Dat is Gods zaligheid. Die zaligheid in de armen – dat is echt Kerstfeest. Waaruit dat blijkt? Neen – niet omdat het voor een mensenkind dan zo zalig is. Dat blijkt daaruit dat een mens weer Godlover wordt. Dat is het preludium van het zalig hemellevens!

Ds.. P. van Zonneveld

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In deze aflevering van ons blad hebben we een kerstmeditatie van ds. P. van Zonneveld over Lucas 2:28m opgenomen. Ds. P. den Butter vervolgt zijn serie over datgene wat niet gezegd wordt.

Ds. M.C. Tanis schrijft verder over het sacrament van het Heilig Avondmaal. Ook is een vervolgartikel opgenomen in de serie "kostbare middelen tegen satans listen."

Ds. K. Visser schrijft voor de jeugd over de Dordtse Leerregels.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C,

2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-2220131.

Email: pand@solcon.nl

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting

Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 6 dollar per jaar.

Advertenties € 0,35 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

In de Rechte Straat

Het magazine van deze Stichting is met ingang van december geheel vernieuwd. Het is nu een kwartaaluitgave geworden. De redactie kreeg een nieuw nummer toegestuurd.

Kerstdagen en jaarwisseling.

Dit nummer vormt alweer de laatste aflevering van ons blad in het al weer bijna voorbijgesnelde jaar. De Heere moge Zijn zegen gebieden over de prediking op de beide Kerstdagen. We denken hierbij ook aan het werk wat op verenigingen en zondagscholen wordt gedaan. De Heere verbindt ook hier Zijn zegen aan. Spanningen zijn gebleven in het achterliggende jaar. We denken hierbij aan het Midden- Oosten en met name aan Irak. Wat zal er in de toekomst gaan gebeuren? De Heere geve dat we de tijd mogen uitkopen. Wat zal er in Nederland gaan plaatsvinden? Hoe zullen de komende ver-

kiezingen verlopen? Welke ontwikkelingen zullen voortgaan en tegen welke ontwikkelingen zal opgetreden worden? We leven mee met hen die in het achterliggende jaar gestaan hebben aan de geopende groeve. De Heere sterke hen bijzonder en geve in de toekomst al wat nodig is.

De Heere geve dat de arbeid aan ons blad ook in het nieuwe jaar weer zal mogen voortgaan. Hij gedenke daartoe redactieleden, commissieleden en medewerkers vanuit de kerken en van de drukkerij.

Verschijningsdatum volgend nummer.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. 9 januari 2003 verschijnen. Copy graag binnen de donderdag een week voor de verschijningsdatum. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

AvH

KOSTBARE MIDDELEN TEGEN SATANS LISTEN- 13.

De zesde list van de satan is, dat hij de ziel doet denken dat haar staat vast niet goed is.

De satan wijst er dan op dat vroegere troost en blijdschap verdwenen zijn. De duivel zegt dan: Uw staat is niet goed want dan zouden die troost en blijdschap er nog zijn.

Het eerste middel tegen deze list is te overwegen dat het gemis aan troost niet bewijst dat ook de genade ontbreekt. Troost hoort niet tot het wezen, maar wel tot het welwezen van Gods kinderen. We mogen niet zeggen: Ik heb geen troost, dus heb ik geen genade. Er dient overdacht te worden: al is mijn troost weg, de God van mijn troost leeft nog. We lezen op blz. 205 "Geestelijke vreugde is een zon, die vaak bewolkt is."

Het tweede middel is te overwegen dat de kostbare weldaden die u nog steeds geniet veel beter zijn dan de vreugde en de troost die u bent verloren. Al is de troost weg, de vereniging en gemeenschap met Christus blijft. U bent een zoon, een erfgenaam, een heilige al is het dan zonder troost.

Het derde middel is te overwegen dat u geen vreemde zaak overkomt. Want het is de ervaring van al Gods

kinderen geweest dat zij nu eens verheugd waren en dan weer bedroefd waren.

Het vierde middel is te overwegen dat de oorzaken van vreugde en troost niet altijd dezelfde zijn. Er kan een bijzondere vreugde zijn uit het getuigenis van de Heilige Geest dat uw zonden vergeven zijn of dat de Heere u heeft liefgehad met een eeuwige liefde. Maar nu kan het zijn dat dit in het verdere leven op die wijze en in die mate niet meer plaatsvindt.

Het vijfde middel is te overwegen dat God de troost van Zijn volk zal goedmaken en wedergeven. Als uw kaars is uitgegaan, zal God ze weer aansteken en helderder dan ooit doen branden. We lezen op blz. 208 "God neemt een kleine troost weg, opdat Hij voor een grotere troost plaats mag maken in de ziel." De Heere zal op Zijn tijd treuren in blijdschap doen veranderen.

De zevende list van de satan is, dat hij de ziel voorhoudt hoe ze gedurig weer in dezelfde zonde valt.

De satan zegt dan: u klaagt wel over de zonde, maar u valt er telkens weer in. Dit geeft het geweten een zwaard in de hand om de ziel te doorwonden.

Dit verwekt verschrikking, vrees en twijfel in de ziel.

Het eerste middel is te overwegen dat de Bijbel ervan spreekt dat Gods kinderen soms bij herhaling in dezelfde zonde vallen. We lezen op blz. 210 "Hoewel zij door genade van de heerschappij der zonden verlost worden en ook van de verdoemende kracht van iedere zonde en van de liefde tot alle zonde, bevrijdt de genade hen niet van het zaad van enige zonde."

Het tweede middel is dat God nergens belooft dat Gods kind niet kan vallen in steeds dezelfde zonde. Er staat nergens in de Bijbel dat God na een diepe smart over de zonde belooft dat Zijn kind nooit meer in die zonde zal vallen.

Het derde middel is te overwegen dat Gods kinderen in de Bijbel meer dan eens in dezelfde zonde gevallen zijn. Lot viel tweemaal in dronkenschap. Abram heeft meer dan eens gezegd dat Sara zijn zuster was. De discipelen hadden meer dan eens aardse gedachten over het Koninkrijk Gods. De godvrezende koning Josafat heeft zich verbonden met de goddeloze Achab en later met de goddeloze Ahazia. Een schaap kan net als een zwijn vaak in de modder terecht komen.

Het vierde middel is te bedenken dat er verschil is tussen een vallen in grove verwoestende zonden en een vallen in zonde uit zwakheid. De Heere bewaart de Zijnen ervoor dat zij gedurig in grove verwoestende zonden vallen. Maar de Heere laat hen wel in andere zonden vallen om hen ootmoedig te houden zoals drift, ijdele woorden en ijdele gedachten.

Het vijfde middel is te overwegen dat er onvrijwillige en moedwillige zonden zijn. Tegen onvrijwillige zonden strijdt en worstelt de ziel wel, maar valt er toch uit zwakheid in. Die onvrijwillige struikelingen behoren te vernederen, maar niet te ontmoedigen. Moedwillige zonden zijn er als de mens het een genoeg en tijdverdrijf vindt om tot zijn oude goddeloze leven en wandel terug te keren. Er is een groot verschil tussen een schaap dat uit zwakheid in de modder valt en een zwijn dat zich graag in de modder wentelt.

Het zesde middel is te overwegen dat er in de hoogste verschrikkingen en droefheid, waarin de ziel vanwege de zonde verkeren kan en ook in de hoogste openbaringen van Gods genade en liefde geen oneindige kracht is om de ziel voor atlijd te bewaren tegen een terugvallen in dezelfde zonde. Een bekend voorbeeld is Petrus. Op de berg der verheerlijking heeft hij de schoonheid en heerlijkheid van Christus aanschouwd, maar dit heeft hem er niet voor bewaard de Heere tot driemaal toe te verloochenen. We lezen op blz. 215 "Bedenk echter, bij wijze van waarschuwing, dat het zeer zeldzaam is dat God Zijn lievelingen herhaalde-

lijk in een en dezelfde grove zonde laat terugvallen. Zowel de wet der natuur als die der genade staat op voet van oorlog met zielverwoestende zonden, zodat een begenadigde ziel niet telkens tot grote dwaasheid kan, durft en wil wederkeren. Bovendien heeft God zelfs Zijn dierbaarste kinderen zeer gekastijd voor die zonden, zoals gij kunt zien in David, Simson, Josafat en Petrus. O Heere, wat is die mens verhard, die weet hoe Gij Uw gunstelingen om hun gedurig vallen gegeseld hebt, en die er niet om geeft tot dwaasheid weder te keren."

Ds. A. van Heteren.

LUISTEREN NAAR WAT NIET GEZEGD WORDT - 5

Er is een prediking waarin niet veel of misschien wel helemaal niets gezegd wordt over Gods verkiezing. Ook niet over de verdorvenheid van de mens. En evenmin over de noodzaak van de nieuwe geboorte. Hoe komt dat? Is de Bijbel dan niet heel duidelijk ten aanzien van deze dingen? Worden op deze manier niet bepaalde passages van de Bijbel terzijde geschoven en is dat in feite ook niet een vorm van Schriftkritiek?

Ik denk dat deze conclusie onontkoombaar is. In ieder geval wordt geen recht gedaan aan de gehele openbaring Gods. Dat blijkt ook wel als we bedenken dat de prediking die op de genoemde punten mank gaat, ook ten aanzien van andere onderdelen van Gods openbaring verstek laat gaan. Ik noem er in dit artikel nog drie.

Gods wet

Weinig aandacht wordt gegeven aan Gods heilige wet. Zeker aan de wet in haar ontdekkende functie: de wet als kenbron van onze ellende, zoals we daarover geïnformeerd worden in Zondag 2 van de Heidelbergse Catechismus en zoals ook de apostel Paulus er op diverse plaatsen in zijn brieven over heeft geschreven. Als God door Zijn Geest een zondaar gaat overtuigen van zijn zondig bestaan dan hanteert Hij daarbij Zijn eigen wet. Dan wordt die mens gewaar dat hij tegen die wet heeft overtreden. Hij heeft immers gedaan wat verboden was en nagelaten wat geboden was. En daardoor is hij zondaar; staat hij

schuldig; ligt hij onder het oordeel; heeft hij straf verdiend.

Ja, inderdaad, deze ontdekkende en zonde-aanwijzende functie heeft Gods wet. Zo moet die wet dan ook gepredikt worden. Is het niet nodig om als zondaar ontmaskerd te worden? Moeten we niet gaan inzien dat we verloren zijn en onszelf niet kunnen redden? Hoe zullen we anders de redding die er in Christus is, ooit gaan waarderen en nodig krijgen?

Nu zult u ongetwijfeld ook wel eens gehoord hebben dat gezegd wordt dat we pas echt onze zonden leren kennen op Golgotha. Bedoeld is dan dat door te zien op wat de Heiland aan het kruis onderging en droeg pas echt onze ogen geopend worden voor wie we zelf zijn. Ik zal niet ontkennen dat ook het lijdensevangelie ons de diepten van onze schuld onthult. Maar waar gaat het op Golgotha dan over? Waarom moest de Heere Jezus zo zwaar lijden? Wat bezoekt God daar aan Hem?

Op Golgotha gaat het immers ook om Gods wet? Gods wet is geschonden, gebroken. En die wet moet gehandhaafd worden. Dat nu doet God als Hij Zijn Zoon onder het oordeel doet doorgaan. Aan Hem bezoekt God de overtredingen tegen de wet begaan door Zijn volk. Het kruis op Golgotha is de boodschap van het Evangelie, natuurlijk. Maar dat kruis boodschapt niet minder de ernst van de wet, die genoegdoening eist. Daarom houdt die opmerking dat een mens bij het kruis zijn zonde leert kennen en niet

door de wet geen stand. Er is geen tegenstelling tussen de wet zoals we die horen afkondigen op de berg Sinaï en de wet zoals we die gehandhaafd zien op de heuvel Golgotha. En het blijft waar, dat door de wet de kennis der zonde is.

Maar deze dingen worden lang niet altijd eerlijk gezegd. Vaak wordt de wet aan de mensen onthouden. Met als gevolg dat we over wat zonde is al gemakkelijker gaan oordelen. En tevens met als gevolg dat wat dan voor geloof wordt gehouden erg oppervlakkig van aard wordt.

Gods heiligheid

Met het voorafgaande hangt onlosmakelijk samen dat ook Gods heiligheid onderbelicht blijft. Dat God heilig is en daarom in de Bijbel wordt voorgesteld als een verterend vuur bij wie niemand wonen kan; dat Hij zo rechtvaardig is dat Hij de zonde geenszins ongestraft kan laten en de schuldige geenszins onschuldig zal houden - dat zijn elementen waar veelal ook over gezwezen wordt. Met als gevolg, dat er van de God, zoals Hij Zich in Zijn Woord heeft geopenbaard, een vertekend beeld ontstaat. Een zeer eenzijdig beeld.

God wordt vooral voorgesteld als een liefdevol Vader, die Zijn kinderen altijd zal verzorgen. Hij heeft begrip voor hun zwakheden en rekent hen die niet aan. Daarom mogen zij altijd weer bij Hem terugkomen en in Zijn liefde delen. En als het gaat over de deugden Gods dan zijn het vooral Gods liefde en goedheid en geduld en genade, die de aandacht krijgen.

Natuurlijk, God is liefde. En God is vol van genade en barmhartigheid. Natuurlijk is de Heere groot van goedertierenheid en zondaren worden door Hem ontvangen. Dat zijn kostbare evangelie-waarheden, die we met grote dankbaarheid mogen verkondigen en horen verkondigen. Maar we mogen niet menen dat daarmee alles gezegd is wat de Heere van Zichzelf zegt. Ook die andere deugden - die van Zijn heiligheid en rechtvaardigheid en gestrengheid - worden genoemd en dienen daarom gepredikt te worden. Anders zijn we bezig God ons anders voor te stellen dan Hij wil dat wij Hem zullen kennen. Ons 'Godsbeeld' wordt dan een eigengemaakt beeld en dat is net zo goed zonde tegen het tweede gebod van Gods wet als de zonde die Israël

bedreef toen ze dansten rondom het gouden kalf.

Er is wel eens gezegd dat het beeld van de heilige God, die toorn tegen de zonde typisch iets van het Oude Testament is. Maar nu, na de komst en het werk van de Heere Jezus, komen we God juist tegen als een verzoend God, vol van liefde en genade. Ook deze bewering houdt geen stand. Natuurlijk niet. Lezen we niet in het slot van Hebr. 12, dat onze God een verterend vuur is? Is er in het boek Openbaring niet juist sprake van de toorn van het Lam?

Het zal nodig zijn om God eerlijk voor te stellen. Hoe zullen we Hem anders ooit recht leren kennen? Daarom kan de conclusie geen andere zijn dan: Als bepaalde aspecten van het wezen Gods verwezen worden, hoe zal Hij dan echt gekend worden?

Gods gericht

Als God de heilige en rechtvaardige God is, dan vloeit daar uit voort - zie maar in Zondag 4 van de Catechismus - dat Hij de zonde bezoekt en straft en dat Hij de zondaar met Zich in het gericht betreft. En over dat gericht spreekt Gods Woord herhaaldelijk. Dat gericht, waar de scheiding tussen mensen zich zal voltrekken: schapen en bokken gaan uiteen. Dat gericht, waar de schuldige zondaar veroordeeld wordt en de in Christus geborgen zondaar wordt vrijgesproken. Dat gericht dat uitloopt op eeuwig wee of eeuwig wel. En dat gericht, dat aan het eind van ons aller leven staat maakt ons leven zo geweldig ernstig.

Die ernst dient dan ook door te klinken in de prediking. Gods Woord, mits recht verkondigd, plaatst ons al voor dat gericht. Het Woord oordeelt

ons; het veroordeelt ons of het spreekt ons vrij. Daarom moet de rechte prediking ook onderscheiden. Als de Bijbel spreekt over wijze zowel als dwaze maagden en over een wijze, zowel als een dwaze bouwer, dan is geen enkele prediker gerechtigd om te doen alsof zijn gehoor bestaat uit enkel wijzen. Doet hij dat wel, dan haalt hij de ernst van het gericht uit zijn boodschap. Het is immers zijn opdracht om de rechtvaardige te zeggen dat het hem wel zal gaan, maar tegelijk de goddeloze te vertellen dat het hem kwalijk zal, tenzij hij zich bekeert...

Het preken van Gods Woord is wel eeuwigheidswerk genoemd. Terecht. En het mag best gevoeld worden in de gemeente dat we door de prediking voor Gods aangezicht gesteld worden en dat de ultieme vraag ons gesteld wordt: Hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God? Om dan ook de twee mogelijkheden in alle duidelijkheid voor te stellen: eeuwig wel en eeuwig wee.

Maar, ook nu moet weer met verdriet geconstateerd worden, dat veel prediking op dit punt zeer tekort doet aan Gods openbaring. En aan heel wat mensen wordt deze eeuwigheidsernst onthouden.

Misschien heeft die en gene bij het lezen van wat tot nog toe in deze serie artikelen geschreven is, de vraag gesteld: Is er ook niet een andere kant? Is er ook niet een geheel ander soort prediking waarin ook de nodige dingen ontbreken, zodat we daar ook moeten luisteren naar wat niet wordt gezegd? Dat is zeker het geval en daar zullen we ook op ingaan. Een volgende keer dan.

ds. P. den Butter

DRIE MAAR ÉÉN - 7.

Er staan in de Bijbel teksten, die wijzen op verschillende zaken, maar gezamenlijk een eenheid vormen. Ze horen bij elkaar. Denk aan Psalm 50: 15 "En roep Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen en gij zult Mij eren." In Psalm 130 de verzen 3 en 4 lezen we: "Zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat; Heere, wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt." Vandaar dat het voluit Bijbels is wanneer in het avondmaalsformu-

lier gewezen wordt op drie onderscheiden zaken, maar ze mogen niet gescheiden worden. In allen is de werking van 's Heeren Geest en Woord, Ds. F. Lengkeek, in het verleden docent aan de Theologische school te Apeldoorn, zei eens, toen het over de drie stukken ging: ellende, verlossing en dankbaarheid: hierin beweegt zich het leven. Het leven der genade. Het spreekt zich daarin uit en daaruit kent het zichzelf. Het leven is niet eenzijdig en kan ook bij eenzijdig-

heid niet tieren, niet gezond zijn. Zijn uitspraak, gedaan naar Schrift en belijdenis mogen we niet terzijde leggen. Ook niet halveren of scheiden. Zeker heeft men in het geestelijk leven onderwijs en licht nodig. Elke bijbelse pastor wil zich in afhankelijkheid van de leiding van de Heilige Geest daartoe inzetten. En als zijn eigen leven erbij betrokken is, zal hij steeds onderwijzend bezig zijn en zuiver belichten wat in betrekking tot het avondmaal omtrent de zelfbeproeving beleden wordt. Wanneer het nu gaat over het laatste stuk, kunnen we weten dat het geen aanhangsel is, maar dat het behoort tot het geestelijk leven. Er staat immers: een iegelijk onderzoeken zijn consciëntie of hij ook gezind is, voortaan met zijn ganse leven waarachtige dankbaarheid jegens God de Heere te bewijzen en voor het aangezicht van God oprechtelijk te wandelen. Opvallend is dat we in het derde stuk het woord consciëntie, dat is geweten, tegenkomen. We moeten niet menen dat we te doen hebben met een woordspeling daar in het tweede stuk het woord "hart" staat. In het binnenste is er een weten van wat ten diepste de Heere weet. Het is een stem die vertolkt wat de Heere bekend is. De gelovige weet het met de Heere. Er is het medegestuigen van de Heere. Wie nu door de Geest van de Heere geleid wordt, wordt oprecht gemaakt. Eerlijk gemaakt voor de Heere. In het hart komt een verlangen om voor de Heere te leven. Wat Petrus beleeft, blijft niet onbekend: "Heere, U weet alle dingen. U weet dat ik U liefheb" Paulus zocht steeds de kracht om in het nieuwe leven te staan. Vandaar zijn getuigenis: Hierin oefen ik mijzelf om altijd een onergerlijk geweten te hebben voor God en de mensen. Hand. 14:16. Deze werkelijkheid is vrucht van de wedergeboorte en wordt gezien in de waarachtige bekering, nl. het willen wandelen voor het aangezicht van de Heere en dat met het hele hart. In de wedergeboorte legt de Heere de liefde tot Hem en de naaste in het hart. In de waarachtige bekering blijkt de gezindheid om met lust en liefde naar de wil van de Heere in alle goede werken te leven. Zondag 33 wijst daarop. Die wil van de Heere wijst op Zijn wet. Zijn gebod eist liefde tot de Heere en de naaste. Daarom staat er in het formulier: een ieder onderzoeken zijn consciëntie of hij zonder enige geveinsdheid alle vijandschap, haat en nijd van harte afleg-

gende een ernstig voornemen heeft om van nu voortaan in waarachtige liefde en enigheid met zijn naaste te leven. De naaste mag niet buiten het leven staan. Wie nu de naaste is geeft de Heere in woord en daad aan. De gelijkvormigheid aan het beeld van de Heere Jezus mag niet ontbreken. Onze woorden en daden dienen samen te gaan. De werken van het vlees dienen gedood te worden en de vrucht van de Heilige Geest dient toe te nemen, nl. liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid. Galaten 5:22. Wanneer we alles op ons laten inwerken dan is het geen kleine zaak om avondmaal te houden. Er moet heel wat zijn. Nu is dit alles geen voorwaarde. Maar levensvrucht. De Heere zegt immers: Uw vrucht is uit Mij.

Wie nu almeer verstaat dat hij nimmer kan voldoen aan de eisen van de Heere, aan de beantwoording van de levenskenmerken van een avondmaalganger, weet zich schuldig en onbekwaam en komt zo tot de Heere: belijdend, smekend. Dat laatste is er bijzonder omdat men een betrekking heeft op de genoemde zaken in het formulier. Bij het 'ik heb niet'; 'ik kan niet' is de gezindheid om zich te verootmoedigen voor de Heere, het geloven in de gewisse belofte van de

Heere en de liefdesdrang tot een leven naar de geboden des Heeren. Het rijke troostvolle woord van de Heere geeft hoop, verwachting, geloofsgerichtheid. Want de wetenschap is er en zij neemt toe, door het verstaan en ervaren van Zijn woord: Ik ben de ware wijnstok en gij de ranken. Welk een beeld gebruikt de Heere. De wijnstok, geplant in goede vruchtbare grond wordt gevuld met levenssappen. Nu mag de rank hol zijn en zij kan zelf geen vrucht voortbrengen. De levenssappen mogen getrokken worden uit de wijnstok en de hele rank wordt gevuld en vrucht blijft niet uit. En die vrucht is niet voor de rank, maar zij geeft vrucht. In de vrucht verblijdt zich de wijngaardnier. Nu alle genadewerk is uit de Heere, door de Heere, tot de Heere. Dit leeft bij elke oprechte avondmaalganger. Vandaar dat de toevoeging door Paulus in Romeinen 11:36 hartelijk wordt onderstreept: Hem, nl. de Heere, zij de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen. Straks aan de ronde tafel zal dit eeuwig zijn en dan volmaakt de belijdenis van het hart zijn. De Uitdenker, de Verdiener, de Bewerker van alle heil: God de Vader, de Heere Jezus Christus, de Heilige Geest zij eer tot in eeuwigheid.

Ds. M.C. Tanis

VOOR DE JEUGD

Dordt voor jou (10)

Lezen: D.L. H. I paragrafen 14,15, 18

We willen nu met elkaar de overgeslagen artikelen van hoofdstuk I behandelen. Het gaat over de plaats van de verkiezing en verwerping in de prediking. Er zijn twee klippen, waar we op letten moeten. Aan de ene kant mag de verkiezing en verwerping in de prediking niet overheersen, aan de andere kant mag het ook niet verzwegen worden. De Schriftuurlijke prediking plaatst jou niet voor het eeuwige besluit, maar voor de eeuwige God. Dan vallen er beslissingen en krijgt de verkiezing een plaats in de prediking, waarin God verheerlijkt wordt.

Tot vertroosting

Artikel 14 wijst ons erop dat het bijbels is om de leer van de verkiezing

een plaats te geven in de prediking. We treffen dit aan in de prediking van de profeten, van Christus en de apostelen. Wel dient erop gelet worden hoe wij de verkiezing ter sprake brengen in de prediking. Nooit mag het een blokkade vormen voor de roeping van bekering en geloof, die tot alle mensen uitgaat. Meermalen heeft de duivel geprobeerd om die twee zaken tegen elkaar uit te spelen. Telkens probeert hij overtuigde zondaren wijs te maken, dat het geen zin heeft om tot God te gaan, omdat ze misschien toch niet uitverkoren zijn. Toch zal een zondaar, die werkelijk om de genade van God verlegen is, zich niet uit het veld laten slaan met deze aanvechting. Ik denk aan de Kananese vrouw. Zij hoort dat het evangelie alleen voor de verloren schapen van het huis Israëls is, dat het brood alleen

voor de kinderen is. Toch blijft ze aanhouden en dat niet te vergeefs. Nooit wordt in de Schrift de verkiezing gebruikt om iemand reeds van tevoren uit te sluiten. De verkiezing van Israël sluit bijvoorbeeld Rachab de hoer en Ruth de Moabietische niet uit. Je sluit jezelf uit door het ongelooft. Voor Gods kinderen zal de verkiezing steeds meer een bron van troost worden in plaats van twijfel. Ze hebben meer te doen met hun inwonende zonden, waardoor zij zich voor eigen beleving telkens weer verwerpelijk maken, dan met de vraag of ze al of niet uitverkoren zijn. In de verkiezing ligt voor Gods kinderen de zekerheid van de zaligheid.

Tot waarschuwing

Als de Heere Jezus zegt: "Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren" (Matth.22:14), dan waarschuwt hij zijn omstanders tegen het roemen op uitwendige voorrechten. Velen dachten uitverkoren te zijn, omdat ze een bondeling waren. Ze dachten een kind van God te zijn, zonder wedergeboorte, bekering en geloof. Zonder te weten een arm zondaar te zijn, die bekleed moet worden met de gerechtigheid van Christus. Tegen deze vanzelfsprekendheid wordt in de D.L. opgeroepen, om te onderzoeken of er 'onfeilbare vruchten der verkiezing' in je leven zijn. (D.L. H. I par.12) Dat heeft niets te maken met "het op jezelf teruggevoerd worden", maar met het inwendige werk van God de Heilige Geest. En de verwerping dan? Wie zijn schuld is dat? Is het willekeur van God, is Hij de auteur van de zonde? Juist in confrontatie met de remonstranten wijzen onze vaders niet alleen op het ongelooft, maar ook op andere zonden als oorzaak van de verdoemenis. (par.15) Calvin schrijft: "Laat ons daarom liever in de verdorven natuur van het menselijke geslacht de duidelijke oorzaak van de verdoemenis aanschouwen, dan de verborgen en geheel onbegrepen oorzaak in de Goddelijke predestinatie." (Lees deze uitspraak nog een keer en denk er even over na) Laat Farao voor ons een waarschuwing zijn. Verworpenen verwerpen Christus!

Tot aanbidding

Artikel 18 spreekt over "de genade der onverdiende verkiezing en de gestrengheid der rechtvaardige verwerping." We kunnen de verdiende

straf of de onverdiende genade krijgen. Hierover worden nogal wat afgemopperd. Toch zal genade leren om ervoor te buigen. Luther vertelt ons hoe hij zich telkens stootte tegen deze waarheid: "Wie zou dat niet? Ik heb er zelf meer dan eens aanstoot aan genomen en wel tot in de afgrond en de hel der vertwijfeling toe, zodat ik wenste nooit als een mens te zijn geschapen..., totdat ik ontdekte hoe heilzaam die vertwijfeling is en hoe dicht zij mij bij de genadestaat bracht." Kolhbrugge geeft goede aanwijzingen, wat wij moeten doen als er weerstand tegen deze leer bij ons boven komt. Hij zegt: "Let allereerst op je eigen doemwaardigheid en onwaardigheid, je volslagen onmacht, Gods soevereiniteit en vrijheid en het dierbare bloed van het Lam." Als dit in je leven door het onderwijs van de Heilige Geest een plaats gaat krijgen, dan zul je eindigen in het aanbidden van Gods genadewerk. Dan zien wij ons beeld in de klei van de pottenbakker. De pottenbakker is vrij om van de klei te maken, wat hij wil. Zo is God vrij om van mij te maken wat Hij wil. Toch behaagt het de HEERE, als je Hem vraagt: "HEERE maak van mij een vat ter ere van U." God wordt het meest verheerlijkt in het zalig maken van een zondaar.

Ontvang de hartelijke groeten van jullie vriend,

Ds. K. Visser

JAARVERGADERING GOLV D.V. 27 DECEMBER 2002

**Landelijk onderwijsdebat
"Doe maar gewoon: Leren...!"**

**Gebouw Gamma –
Driestar College – Gouda**

Jaarthema

Het jaarthema 2002 van de vereniging is "Leren voor de verandering". Dit thema zal nader doordacht worden binnen het project "Leren in perspectief". Een project waaraan VGS, DGS, VO-scholen, Hoornbeekcollege en de Driestar samenwerken. De GOLV zal in het najaar een special van DRS laten verschijnen over de problematiek rondom leren. Vervolgens stonden de onderwijsdagen voor het primair onderwijs in het

teken van leren, nl. "Leren in de kunst...".

Daar ging het om de aanpak bij de expressievakken. We zien op veel scholen extra aandacht voor het didactisch handelen en het primaire onderwijsproces. De aandacht richt zich wat minder op organisatiestructuren en leerstof, maar meer op de didactische competenties van onderwijsgeevenden. Het is van groot belang dat ook in reformatische kring verder nagedacht wordt over eigen didactische principes. Dit om te voorkomen dat we bij elke vernieuwing achter de feiten aanhollen en adhoc-beslissingen nemen. Vandaar dat we ook tijdens onze jaarvergadering in december het thema willen verkennen, zodat het project "Leren in perspectief" meer bekendheid en draagvlak krijgt.

Afbakening thematiek

Het doel van de bijeenkomst is bewustwording van leren. Hoe moet een leerkracht voor de klas omgaan met de kinderen, zodat ze leren? Sturen of vrij laten? Kennis bijbrengen of vaardigheden? Gebruik maken van moderne leertheorieën of eigen keuzes maken? Rekening houden met meervoudige intelligenties? We houden het debat praktisch en sluiten de jaarvergadering bezinnend af. We werken met vooraf opgestelde stellingen en clusters van vragen. "Hoe leer je, problemen bij het leren, essentie van leren, motivatie om te leren....". Naast forumdebat zal ook de zaal actief bij de discussie betrokken worden.

Deelnemers

Aan het landelijk onderwijsdebat werken de volgende personen mee:
Dhr. G. Bergacker, lid centrale directie Hoornbeek College te Amersfoort (debatleider)

Dhr. W. Budge, voorzitter directie Wartburg College te Rotterdam (leidt tevens debat in)

Dhr. L. Jansen, directeur adviesbureau Jansen MI Consultants te Amersfoort, bestuurslid basisschool Kootwijkerbroek, ouder van kinderen BaO/VO

Margreet Stelwagen, Elspeet, groepsleerkracht BaO

Pieter Dirk Blom uit Hardinxveld-Giessendam, student Pabo-4 de Driestar, Gouda.

Zakbijbels met zilveren en gouden slot

Bijbels in Statenvertaling

Een heel bijzonder geschenk voor bijzondere gelegenheden.
Aan deze zakbijbels met slot is veel zorg besteed. Formaat 8,6 x 12,4 cm.
Met Psalmen, Catechismus en Formulieren.

D32z	in zwartleren band	€ 166,-
D34z	idem, met duimgrepen	€ 180,-
D32az	in antiek-bruine lederen band	€ 197,-
D34az	idem, met duimgrepen	€ 212,-
	Zakbijbels met gouden slot vanaf	€ 396,-

Ook verkrijgbaar in de boekhandel.

Een uitgebreide kleurenfolder wordt u op verzoek toegezonden.

Gereformeerde Bijbelstichting

Postbus 168, 4140 AD Leerdam, (0345) 61 01 55 - Giro 1.355.824 t.n.v. penningm. GBS Leerdam

Zoals u en jullie zien een boeiend thema! Voor het basis- en voortgezet onderwijs! Maar ook voor MBO- en HBO docenten. En voor alle Pabo-betrokkenen niet te vergeten..... Laat de organisatoren niet in de kou zitten in Gouda. Kom naar de kaasstad....., al sinds jaar en dag de plaats waar we in de kerstvakantie samenkomen. Ontmoet vrienden en bekenden. Leef- en debatteer mee met de GOLV/ "Doe maar gewoon: LEREN....". Het is goed elkaar op te scherpen in deze tijd. En na te denken over "eigen" didactische principes. Het primaire onderwijsproces, waar iedere onderwijsgevende belang in zal stellen, staat deze morgen centraal. Van harte welkom! Aanvang: 9.30 uur!

Namens het bestuur,

A. Karens, voorzitter

A. Hoogendoorn, secretaris

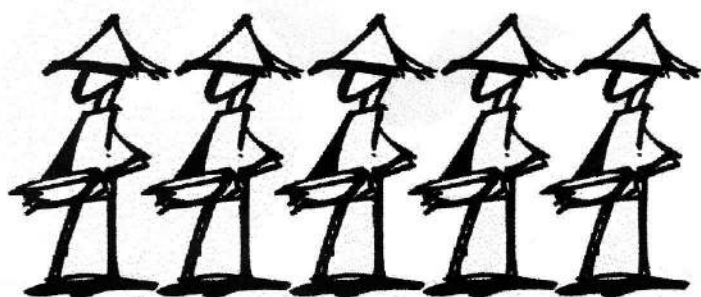

BOEKBESPREKINGEN

H. van Dam, *Opent uwen mond*, 60 blz., € 5,95, Uitgave Den Hertog-Houten. De auteur biedt in dit boekje een eenvoudige uitleg van het 'Onze Vader.' Onzes inziens is hij erin geslaagd de rijke inhoud en diepe betekenis van het volmaakte gebed duidelijk te maken voor kinderen. Moge de Heere het lezen ervan zegenen aan de harten van onze kinderen.

H. van Dam, *Door U alleen*, 62 blz., €5,95, Uitgave Den Hertog-Houten. De ondertitel luidt: 'De Dordtse Leerregels in hedendaags Nederlands, toegelicht voor jongeren.' De auteur heeft geprobeerd de Dordtse Leerregels leesbaarder en begrijpelijk te maken voor de jeugd. Hierbij zijn lange zinnen vervangen door kortere zinnen. Ook schreef hij bij elk artikel een korte toelichting. Nauwkeurige vergelijking laat zien dat op sommige plaatsen de bedoeling van de Dordtse Leerregels niet helemaal correct wordt weergegeven. In hoofdstuk 1 artikel 3 staat "door wier dienst de mensen geroepen worden tot bekering en het geloof in Christus, den Gekruisigde" Dhr. Van Dam geeft dit als volgt weer: "Die predikers staan dus in dienst van God. De Heere gebruikt hen om de mensen te roepen tot bekering en geloof, tot het geloof

3 2 0 6 6 6 GIRO

Stichting China
Christelijke hulpverlening in Azië

Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal
NIEUWVERTAALPROJECT
STEUN de vertaling van
'GEBEDSGESTALTEN'
in het Chinees

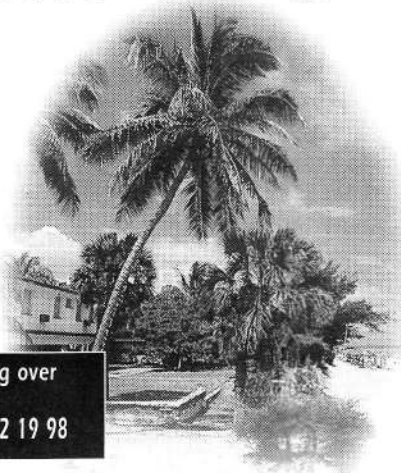
Stichting China hoopt volgend jaar het bekende boek van ds. F. Bakker, "Gebedsgestalten" te vertalen en te verspreiden onder vele duizenden Chinese christenen.

Uw gift maakt dit project mogelijk.
Giro 320666 t.n.v. Stichting China

Post naar Cuba is duur!

1952 **SEZ** 2002

*Steun
onze
Jubileum-
actie.*

Voor inlichtingen of (dia)-voorlichting over
Spanje, Cuba of Latijns-Amerika:
telefoon 0184 - 61 16 07 of 0548 - 52 19 98

Spaanse Evangelische Zending

Postbus 273 - 3370 AG Hardinxveld-Giessendam

e-mail : sez@rdnet.nl

postbank : 95200 t.n.v. SEZ, Streefkerk

bank : 30.19.57.363 t.n.v. SEZ, Streefkerk

Bestuur SEZ: ds. M.C. Tanis, Werkendam (voorzitter); ds. L. Blok, Ermelo (2e voorzitter) W.M. Damsteeg, Capelle a/d IJssel
(secretaris); P.J. Boers, Streefkerk (penningmeester); ds. G. Hendriks, Achterberg; drs. G. Nieuwenhuis, Bodegraven;
L.C. Pols, Krimpen a/d IJssel, A. Stam, Apeldoorn, ds. P.J. Teeuw, Veenendaal; ds. A. van de Weerd, Dordrecht

in Christus, de Gekruisigde." "Door
wier dienst" is niet hetzelfde als
"staan dus in dienst van God". In
hoofdstuk 1 artikel 6 staat "ver-
murwt". Bij Dhr. Van Dam lezen we
dan "maar God maakt het genadig
bereid om alle tegenstand op te
geven." Het woord vermurwen wordt
in het Nederlands nog gebruikt. In
Van Dale treffen we het aan. Het lijkt
ons niet nodig dit woord te vervan-
gen. Zo kan hier en daar een kanteke-
ning geplaatst worden, wat evenwel
niet wegneemt dat jongeren deze
weergave van de Dordtse Leerregels
naast de eigenlijke tekst kunnen leg-
gen als een hulpmiddel om dit belijde-
nisgeschrift beter te mogen verstaan.

Dankbetuiging

Voor de zeer vele blijken van
meeleven en genegenheid ter
gelegenheid van ons vijftig-jarig
huwelijks- en ambtsjubileum,
mede namens onze kinderen en
kleinkinderen, allen heel hartelijk
dank!

Overigens: Psalm 115:1 !

Ds. en Mevr. Vlietstra

Pr. Marijkelaan 14
3708 DD Zeist

Vul de boodschappentas

van een arm gezin in Oost-Europa

Veel gezinnen en ouderen in Oost-Europa maken zich grote zorgen over de komende winter. Het wordt opnieuw een periode van kou en honger. Er is nauwelijks geld voor verwarming, kleding, medicijnen en zelfs niet voor de dagelijkse boodschappen.

U kunt helpen. Voor € 10,- vult u de boodschappentas van een arm gezin in Oost-Europa. Met vijf tassen (€ 50,-) helpt u hen de winter door (november t/m maart).

Giro 35 35 181
m.v.v. 'winterhulp'

Hoeveel tassen neemt u voor uw rekening?

Stichting Kom Over En Help

Postbus 138 • 3860 AC Nijkerk • Tel. (033) 246 32 08
Fax (033) 246 28 07 • info@koeh.nl • Giro 35 35 181

Preekcassettes € 4,00 per stuk.

Boven € 13,00 geen verzendkosten.

Ds. M.Baan; Ds. F. Bakker;
Ds. P. Beekhuis; Ds. H. C. v.d Ent;
Ds. N. de Jong; Ds. H. van Leeuwen;
Ds. M.S. Roos; Ds. D. Slagboom;
Ds. P. Sneep; Ds. J. v.d. Vlies;
Prof. G. Wisse en vele anderen.

Bij aflevering krijgt u gratis onze
nieuwe catalogus met meer dan
1700 preken van 370 verschillende
predikanten.

De netto opbrengst is geheel
bestemd voor de Spaanse
Evangelische Zending en
Stephanos.

Fam. Aleman, UDDEL
Tel. 0577-402409.